

ТАКА СВЯТКОВА, ХОЧ ЗВУЧИТЬ ЩОДЕННО, МОГО НАРОДУ СПАДЩИНА ПІСЕННА

*Інтегрований урок літературного читання
та музичного мистецтва в 4-му класі*

Тетяна ЩЕРБАК, учитель початкових класів;

Тетяна КУШ, учитель музичного мистецтва,
Новобузька ЗОШ I–II ст., Миколаївська обл.

Сьогоднішня і сиву давнину поєднала у собі українська народна пісня. І хто, як не вчитель, має подбати про те, щоб вона зазвучала не тільки на святах та урочистих заходах, а й у серцях наших дітей?

Пропонований автором інтегрований урок допоможе узагальнити знання дітей про пісенні жанри усної народної творчості, захопити їх піснею, традиціями та історією українського народу, а також розв'язати чимало інших навчальних і виховних завдань.

Тема. Душа нашого народу в піснях. Народні пісні “Стоїть явір над водою”, “Котився віночок по полю”, “Гей, там на горі Січ іде”.

Мета. Залучати дітей до вивчення культурної спадщини свого народу, його історії та традицій. Формувати уявлення про народні пісні як жанр усної народної творчості. Вчити порівнювати музичні образи з літературними. Вдосконалювати навички виразного читання творів; формувати співацькі навички. Виховувати любов до народної пісні та патріотичні почуття.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, відеопрезентація, аудіозапис пісень, мікрофон, дитячі шумові музичні інструменти; підручник “Літературне читання. 4 клас” (авт. О. Я. Савченко); картки, ребуси, куб, пісочний годинник.

Тип уроку — урок засвоєння нових знань.

Хід уроку

I. Організаційний момент (1–2 хв)

— Сьогодні у нас незвичайний урок. Ми поєднаємо на ньому літературне читання і музичне мистецтво. Тож і вчителів на уроці буде двоє.

— Як гадаєте, що на нас чекає?

— Продовжте, будь ласка, речення: “Я хочу, щоб урок був...”.

II. Мовленнєва розминка (4–5 хв)

1. Промовляння чистомовки

Учитель чітко й голосно вимовляє слова, діти повторюють.

Ла-ла-ла — гра у нас була.
Ло-ло-ло — весело було.
Лу-лу-лу — їдем по селу.
Ли-ли-ли — пісню завели.
Лі-лі-лі — дітоньки малі.

2. Розспівування

Учні розспівуються.

Застрибали снігурі:
До-ре-мі, до-ре-мі.
Запугукала сова:
Ре-мі-фа, ре-мі-фа.
Заспівали ноти всі:
Соль-ля-сі, соль-ля-сі.

3. Гра “Схожі хвостики”

Учитель називає слово, а діти добирають до нього слова в риму.

Орієнтовні рими до слів

Мишка — кішка, Гришка, книжка, шишка, трішки.
Пташка — ромашка, комашка, мурашка, важко.
Їжачок — черв'ячок, павучок, бурячок, на бочок.

III. Підготовка до вивчення нового матеріалу

(5–7 хв)

1. Бесіда

Орієнтовні запитання

- Над яким розділом ми працюємо?
- З якими музичними жанрами ознайомились у цьому розділі?
- Назвіть особливості цих жанрів.

2. Розшифрування ключового слова уроку

(робота в групах)

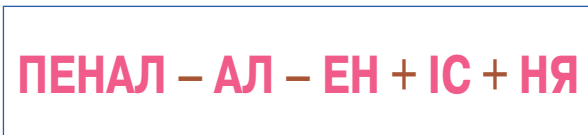
— Щоб з'ясувати назву нового для нас жанру, працюємо в групах.

Діти об'єднуються у дві групи. Перша має розгадати ребус, а друга — розв'язати граматичний приклад. У результаті роботи кожна група отримує відповідь — “пісня”.

I група

II група

IV. Оголошення теми і мети уроку. Мотивація навчальної діяльності (2–3 хв)

— Сьогодні поговоримо про жанр усної народної творчості, з яким ми зустрічаємось на кожному уроці музичного мистецтва і який не може існувати без літератури, а саме без поезії. Як гадаєте, що це?

— Звісно ж, ідеться про пісню! Українська пісня тісно пов'язана з життям людей. Її виконують скрізь: і на відпочинку, і під час праці. Важко собі уявити життя без пісні.

На екрані — слайд з назвою теми уроку. Вчитель повідомляє, що діти ознайомляться з кращими зразками народної пісні, повчаться визначати основну думку творів, порівнювати музичні й літературні образи.

V. Підготовка до вивчення теми уроку (3–5 хв)

1. Вправа “Мікрофон”

Учитель пропонує дітям упродовж 1 хв обміркувати прочитане і визначити, що саме вони робитимуть на уроці.

2. Тлумачення значення слова “пісня”

Запитаннями про те, хто складає музику і текст пісень, учитель підводить учнів до формулювання змісту слова “пісня”, а потім демонструє на екрані визначення поняття “пісня”. Учні читають його.

Пісня — це словесно-музичний твір, призначений для співу.

3. Ознайомлення із жанрами народних пісень

Зі слайду на екрані діти читають назви жанрів народних пісень: хоровод, колядка, колискова, козацька та лірична.

VI. Сприйняття та усвідомлення нового матеріалу (8–10 хв)

1. Робота над народною піснею “Стоїть явір над водою”

Представлення пісні дітям

— Є багато українських народних ліричних пісень. Мелодії деяких із них своїм задушевним характером подібні до колискових, зокрема пісня, з якою ми зараз ознайомимось — “Стоїть явір над водою”.

Слухання пісні

Учні слухають пісню, розмірковують над характером твору та діляться враженнями від почутого.

Мовчазне читання. Вправа “Рибка”

Діти мовчки читають текст пісні “Стоїть явір над водою”, а потім озвучують свої враження.

Словникова робота

Використовуючи пояснення в підручнику та наведену в ньому ілюстрацію, учні з'ясовують значення поняття “вороний кінь” та слова “явір”.

Читання тексту пісні “ланцюжком”

Бесіда за змістом тексту

- Які часи оспівуються в пісні?
- Хто її головний персонаж?
- У якому настрої він перебуває?
- Які рослини згадуються в пісні?
- Що ви знаєте про ці рослини?

Гра “Добери прикметники”

Учитель називає слова-іменники, до яких діти мають дібрати відповідні прикметники з тексту: явір, козак, сіделечко, Україна, могила, калина.

2. Робота над народною жнивською піснею “Котився віночок по полю”

Самостійне мовчазне читання тексту пісні учнями

Бесіда за змістом

- Про кого ця пісня?
- Які почуття вона у вас викликала?
- Яким ви уявляєте цей вінок? Що ви туди вплели б?

Словникова робота

Діти з'ясовують значення слів “женчики” та “стодола”.

Інформаційне повідомлення вчителя про обжинки

Орієнтовний зміст повідомлення

Обжинки — старовинний народний звичай святкування закінчення жнив. Назва походить від слова

Навчально-методичне забезпечення до підручника інтегрованого курсу

НОВА
УКРАЇНСЬКА
ШКОЛА

Я
ДОСЛІДЖУЮ
СВІТ

1
КЛАС

Робочий зошит учня

(О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко)

- ✓ Сучасний дружній до дитини формат
- ✓ Багато матеріалів для дослідницької діяльності
- ✓ Завдання, які допомагають малятам активно конструювати знання
- ✓ Цікаві комунікативні вправи

Заирніть
у зошит тут —
svitdovkola.org/1/1

ЗАМОВИТИ

Набір сюжетних картин

Яскраві малюнки-історії **для групової роботи**, які пов'язують всі освітні галузі й можуть стати центром тижня — його яскравим початком і чудовим підбиттям підсумків

Підписуйтеся
на розсилку сайту
SVITDOVKOLA.ORG,
і будете в курсі всіх
новинок!

Набір ігрових полів

Захопливі настільні ігри **для групової роботи**, які допомагають закріпити та поглибити знання, набуті протягом тижня

БЕЗКОШТОВНО!

Е-матеріали

на сайті svitdovkola.org

Планування освітньої діяльності, конспекти тематичних тижнів, інтерактивні презентації, матеріали для роздрукування тощо

БЕЗКОШТОВНО!

Навчальні матеріали стануть добрими помічниками творчого вчителя і вдало доповнять будь-який підручник курсу “Я досліджую світ”

Замовляйте
навчальні матеріали
у Видавництві “Світич”
(067) 504-50-22
(050) 761-72-59
books@dvsvit.com.ua
svitdovkola.org